Pouczenie kredytobiorcy przed unieważnieniem kredytu frankowego

Opublikowano: 2 grudnia 2022 • Autor: invettegs

W oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE wykształciła się w sprawach frankowych praktyka pouczania konsumentów przez sądy o skutkach uznania umowy kredytu indeksowanego czy denominowanego kursem CHF za nieważną. Obowiązek poinformowania o skutkach unieważnienia umowy CHF W wyroku z 29 kwietnia 2021 r., odpowiadając na pytania prejudycjalnego polskiego sądu, TSUE wskazał bowiem wyraźnie, że do […]

W oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE wykształciła się **w sprawach frankowych** praktyka pouczania konsumentów przez sądy o skutkach uznania **umowy kredytu**

indeksowanego czy denominowanego kursem CHF za nieważną.

Obowiązek poinformowania o skutkach unieważnienia umowy CHF

W wyroku z 29 kwietnia 2021 r., odpowiadając na pytania prejudycjalnego polskiego sądu, TSUE wskazał bowiem wyraźnie, że do sądu krajowego, który stwierdza **nieuczciwy charakter warunku umow**y zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, należy poinformowanie konsumenta, w ramach krajowych norm proceduralnych i w następstwie kontradyktoryjnej rozprawy, o konsekwencjach prawnych, jakie może pociągnąć za sobą stwierdzenie nieważności takiej umowy, niezależnie od tego, czy konsument jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika.

Treść i forma informacji przekazywanych frankowiczom przez sądy

Polskie sądy stosują różne praktyki w tym zakresie, a informacje udzielane są albo na rozprawie albo w formie pisemnej. Niektóre sądy udostępniają frankowiczom przygotowaną treść pouczenia, wzywając do złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z nim i zrozumieniu. Inne sądy z kolei żądają od konsumentów przesłania samodzielnie sformułowanego oświadczenia o świadomości skutków stwierdzenia **nieważności umowy kredytu CHF** i wypowiedzenia się co do dalszego podtrzymywania zarzutu nieważności. Zdarza się również zobowiązywanie banków do wskazania, jakich roszczeń będą dochodziły od konsumenta w razie uznania **umowy frankowej** za nieważną.

Kontrowersje wzbudza sama treść pouczeń udzielanych przez sądy, gdyż sporny pozostaje zakres przysługujących bankom roszczeń w

przypadku unieważnienia umowy. Kontrowersje budzi przede wszystkim powoływanie się na roszczenie o tzw. **wynagrodzenie za korzystanie z kapitału**, którego istnienie zostało już podważone wielokrotnie w orzecznictwie. W dalszym ciągu można znaleźć jednak pouczenia sądów, w których ostrzegają konsumentów o możliwości wystąpienia przez bank z takim roszczeniem. Należy uznać taką praktykę sądową za niedopuszczalną.

Pouczenie o skutkach nieważności umowy CHF a wymagalność roszczenia o zapłatę

Ponadto zaobserwować można tendencję do nadawania momentowi udzielenia pouczenia szczególnego znaczenia i liczenia przez sądy od tego momentu odsetek ustawowych za opóźnienie. Taka praktyka wykształciła się na podstawie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r. w sprawie III CZP 6/21, w której uznano, że pouczenie jest konieczne, aby konsument mógł udzielić wolnej i świadomej zgody i dopiero z tą chwilą następuje bezskuteczność umowy.

Takie podejście jest jednak krzywdzące dla tych konsumentów, którzy wystąpili z roszczeniami wobec banku znacznie wcześniej, kwestionując ważność umowy, a zostali pouczeni przez sąd dopiero na ostatnim etapie postępowania. Zostało to dostrzeżone w orzecznictwie, gdyż niektóre sądy uznają, że jeżeli konsument

jednoznacznie zgłosił bankowi swoje żądania i określił ich podstawę faktyczną, to obowiązek informacyjny sądu wobec konsumenta **nie opóźnia wystąpienia skutku** w postaci trwałej bezskuteczności umowy kredytu CHF (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku 20 października 2021 r. w sprawie I ACa 155/21).

Sam obowiązek pouczania konsumentów przez sąd przed wydaniem orzeczenia stwierdzającego **nieważność umowy frankowej** jest obecnie bezsporny. Nie wykształciło się jednak dotychczas jednolite stanowisko co do powiązania momentu pouczenia z momentem stwierdzenia **nieważności czy bezskuteczności kredytu frankowego CHF**, a tym samym początku wymagalności roszczenia o zwrot nienależnie spełnionych świadczeń.

Szukasz wsparcia w sprawach frankowych? Sprawdź naszą infolinię dot. kredytów frankowych.

invettegs
2 grudnia 2022